

Met acht radicaal linkse verkozenen wordt politieke eenheidsworst doorbroken

De uiteindelijke uitslag mag dan wel onder sommige peilingen liggen, de 8 verkozenen van PTB-GO betekenen een echte doorbraak. De partij verdrievoudigt haar resultaat van de vorige federale en regionale verkiezingen. Dat er in Vlaanderen geen verkozenen werd behaald, doet daar niets aan af. PVDA+ verdubbelt haar uitslag. Dat biedt enorme mogelijkheden, maar brengt ook verantwoordelijkheden met zich mee in het organiseren, structureren en mee richting geven aan het verzet tegen de lawine van sociale afbraak die op ons af komt. Een analyse door ERIC BYL.

Raoul Hedebouw en Marco Van Hees zullen in het federale parlement de handen vol hebben. Europese besparings- en liberaliseringsrichtlijnen en trans-Atlantische verdragen die de 'vrije' concurrentie garanderen aan om het even welke voorwaarden, zullen vanaf nu niet meer in alle stilte doorgedruwd worden. Het verzet van vakbonden, NGO's en boerenorganisaties draagt voortaan wellicht tot in het parlement en via deze weg ook tot in de massamedia.

Ze zullen daar in het parlement raar opkijken als bij de volgende bedrijfssluiting enkele verkozenen zich niet zomaar neerleggen bij de "economische wetmatigheden". Ze zullen er niet om kunnen lachen als ook de winstcijfers van de voorbije jaren, de fiscale geschenken, de loonsubsidies en de lastenverlagingen publiek aan de kaak gesteld worden. Als de discussie bovendien niet langer beperkt blijft tot het onderhandelen van sociale achteruitgang, maar ook onteigening en het verderzetten van de productie in publiek beheer als alternatief naar voor wordt geschoven, zal het parlement helemaal op stelten staan.

De verbazing zal nog veel groter zijn als Raoul, Marco en hun 6 collega's in het Waals Parlement en het Brussels Gewest ook aan de fabriekspoorten en de piketten verschijnen. Zij zijn niet enkel verkozen door PVDA'ers, maar ook door talloze syndicalisten, activisten, jongeren en arbeiders. Hun boodschap aan die piketten mag zich bijgevolg niet beperken tot "Bravo! En stem volgende keer voor ons". Betogingen die te pletter lopen op de ordediensten of radicale slogans die niet gekoppeld worden aan een actieplan zullen evenmin volstaan. De vraag zal zijn hoe ze kunnen bijdragen aan het bundelen van alle militante krachten in het bedrijf, in verwante bedrijven en omliggende wijken met de bedoeling krachtsverhoudingen op te bouwen en overwinningen af te dwingen.

De doorbraak van een formatie links van de sociaaldemocratie en de groenen zat er al enkele jaren aan te komen. Het verklaart de talloze oproepen van LSP voor linkse eenheid. Een jaar geleden

stuurde LSP een open brief aan alle linkse partijen en groepen om gezamenlijke lijsten onder de naam "PVDA-éénheid of iets dergelijks" te bespreken. Enkele maanden eerder hadden we op het initiatiefcomité voor de oproep van het ABVV-Charleroi-Zuid-Henegouwen voorgesteld om in Henegouwen als pilootproject een linkse eenheidslijst rond de PVDA in te dienen. We denken dat de uitslag van PTB-GO bevestigt dat dit een juiste inschatting was.

Dat geldt ook voor Vlaanderen. Provinciaal haalt PVDA+ in Antwerpen de kiesdrempel net niet, maar in Antwerpen scoort Peter Mertens liefst 26.000 voorkeurstemmen. Met 9% wordt de partij in de stad groter dan CD&V, Open VLD én Vlaams Belang. In Gent strandt PVDA+ op een zucht van 5%. Dat ligt in de lijn van de 9% die PTB-GO behaalt in Charleroi en de 11,5% in Luik. De partij breekt nu ook door in de grote steden. De peilingen wijzen erop dat het nog meer kon zijn. De illusie in een nuttige stem om een dam op te werpen tegen de N-VA en de plotse draai van de traditionele partijen naar sociale thema's op het einde van de campagne, hebben wellicht in extremis nog enkele potentiële kiezers weggelokt.

Een paar jaar geleden flikten Samsom van de Nederlandse PvdA en Hollande van de Franse PS het ook al om met wat linkse retoriek de kiezers te misleiden. Heeft PVDA+/PTB-GO die mogelijkheid onderschat? Werd daarom ons voorstel om 'alle' militante krachten te bundelen in Wallonië en Brussel slechts gedeeltelijk overgenomen? Voor PSL en Gauches Communes bleef Gauche d'Ouverture potdicht. Een voorstel tot lijstverbinding door VEGA en Gauches Communes werd in Brussel door PTB-GO afgewimpeld. Ook in Vlaanderen was er op PVDA+ geen plaats voor LSP.

We weten niet of het veel verschil had gemaakt. VEGA in Luik en Gauches Communes in Sint-Gillis, beide goed voor ruim 3,5% in de gemeenteraadsverkiezingen, vielen terug naar 2,1% en 1,1%. Zij verloren niet alleen 'nuttige stemmen' tegen N-VA,

maar ook voor een eerste PTB-GO verkozene. Andere kleine linkse lijsten werden helemaal weggedrukt. In Sint-Gillis behaalden lijsten met de PVDA en lijsten met LSP in 2006 gezamenlijk 2%, in 2012 7,5% en deze keer meer dan 9%. Dat is fors meer dan in alle andere Brusselse kieskantons. We denken dat dit ook te maken heeft met de systematische aanwezigheid van Gauches Communes in die gemeente, zelfs indien heel wat kiezers deze keer tactisch de voorkeur gaven aan PTB-GO.

Wat ook de juiste samenstelling van de federale en de regionale regeringen zal zijn, nu al staat vast dat we de komende jaren op alle niveaus, van het federale over het regionale tot het lokale, een lawine van sociale afbraak over ons heen zullen krijgen. Daaraan weerstand bieden, laat staan de trend ombuigen, zal een front van verzet vereisen, samengesteld uit sociale bewegingen, linkse syndicalisten, radicaal links, wijkactivisten etc. Een dergelijke oproep van enkel LSP zou weinig respons krijgen, maar als die uitgaat van een partij met 8 parlementsleden en 50 lokale verkozenen, zeker indien enkele vakbondscentrales of gewesten zich daarbij aansluiten, zou dat een veel grotere draagkracht krijgen en mee de basis kunnen leggen voor een reële verzetsbeweging van onderaf.

Tot slot nog dit. We moeten strijden voor het behoud van elke verworvenheid en iedere mogelijke verbetering. Dat verwijzen naar de dag na het invoeren van het socialisme zou totaal onverantwoord zijn. LSP verwacht dus niet van de PVDA dat ze in het parlement dag in dag uit uitsluitend propaganda verkondigt voor socialisme. Maar degelijke en betaalbare huisvesting, kwaliteitsvol onderwijs, voldoende crèches, voldoende stabiele tewerkstelling aan degelijke lonen, een gezonde en toegankelijke mobiliteit, een degelijke zorg voor zieken, voor mensen met lichamelijke en geestelijke beperkingen of voor ouderen, of een oplossing voor de aanstormende ecologische catastrofes... zal zeker in de huidige economische context telkens een krachtmeting vereisen met een systeem waarin de productie uitsluitend gericht is op winst.

Elke echte oplossing voor die noden zal de onmogelijkheid aantonen van het kapitalisme om eraan tegemoet te komen en de nood aan een andere maatschappij opwerpen. Wie denkt dat natuurlijke grondstoffen, maatschappelijke kennis en grote productiemiddelen niet toebehoren aan een handvol kapitalisten maar aan de gemeenschap, en dat democratische planning rationeler is dan de "onzichtbare hand" van de markt, moet iedere kans aangrijpen om op een doordachte manier de nood aan die democratisch socialistische maatschappij te populariseren. Dat weg censureren uit de verkiezingscampagne of zoals de LCR reduceren tot "werkelijk antikapitalistische structuurhervormingen", vonden wij een vergissing. In het parlement zal het nog veel moeilijker zijn om die democratisch socialistische maatschappij als enig ernstig alternatief te verdedigen, toch denken wij dat de schrijnende kloof tussen de rijkdom die we met zijn allen produceren en de talloze noden die niet ingevuld raken daartoe meermaals de kans zullen bieden. Hopelijk zullen de PVDA-verkozenen die kans te grijpen.